

Nastavna cjelina 8 (osnovna škola, 8. razred) Dječija prava - temeljno istražena

A Nastavni plan

	Ključna pitanja/teme lekcije	Glavne aktivnosti	Nastavni materijali
Lekcija 1	Razumijemo li sve članove o dječijim pravima?	Učenici biraju članove iz Konvencije za daljnje proučavanje vođeni kriterijima kroz sljedeće dvije lekcije.	Primjeri Konvencije o pravima djeteta (vidi dodatak)
Lekcija 2 i 3	Razumiju li svi kriterije? Kako može učitelj pružiti podršku, a da se previše ne miješa?	Učenici rade vlastitim tempom u malim grupama. Analiziraju članove iz Konvencije o pravima djeteta i dizajniraju dijagrame koji su privlačni gledaocu.	Časopis, papir, lijepilo, makaze
Lekcija 4	Šta smo naučili? Koliko je zahtjevan bio naš zadatak? Na koji način smo koristili našu slobodu?	Učenici razmišljaju o procesu učenja i razgovaraju kako izložiti ono što su uradili.	Završeni plakati.

B Polazište i odgojno-obrazovni ciljevi

Ljudska i dječija prava ostat će samo slovo na papiru ako ne postanu nešto značajno za stvarni život osobe. Ona se trebaju primjenjivati u svakodnevnom životu i razumjeti kroz konkretno iskustvo, a povreda tih prava treba biti identificirana. Za sve to potrebno je vrijeme.

To znači da se moraju primijeniti na svakodnevni život, a kršenje ovih prava mora biti identificirano. Ako učenici trebaju razumjeti prava djeteta, na što smo ovdje fokusirani, oni trebaju postati aktivni i raditi s njima. Slušanje ili čitanje samo po sebi neće biti dovoljno. Kritičko razumijevanje i primjena prava djece nije samo cilj ove lekcije, već čitavog priručnika.

Također treba napomenuti (i prepoznati kod učenika) da pojam "prava djece", ponekad uzrokuje znatnu iritaciju među adolescentima. S pravom, možda ne žele više biti nazivani "djeca". Ipak, prava djeteta primjenjuju se i na njih, barem do 18 godina starosti.

Adolescenti bi trebali shvatiti da im prava djece (bez obzira na upotrebu riječi "djeca") omogućavaju instrument koji im može pomoći u prepoznavanju slučajeva nepravde i pravde.

Ratifikacijom Konvencije o pravima djeteta, svaka država prihvata obavezu da ta prava provede svim mogućim sredstvima. Ovo zauzvrat podrazumijeva visok prioritet u procesu implementacije i uključuje podršku djeci i mladima da se koriste i primjenjuju prava.

U nastavnom projektu za 8. razred sugeriramo da bi se učenici trebali dublje baviti Konvencijom o pravima djeteta istražujući slučajeve provedbe i, obrnuto, kršenja prava djeteta u sferama svakodnevnog života.

Kao mogući i smisleni dodatni cilj projekta savjetovali smo izložbu plakata o različitim pravima djece.

Svaki se poster sastoji od različitih elemenata: opis kontakta, analiza, primjeri i ilustracije prava djeteta u obliku pitanja.

Ovaj pristup podstiče analitički i kreativan pristup temi.

Iz pedagoške perspektive, ova izložba pruža priliku i podsticaj dubljeg razumijevanja određenih članova Konvencije.

Možda bi učitelji iz drugih razreda mogli nastupati kao žiri koji bi odabrao najljepši poster za koji se dodjeljuje mala nagrada (npr. ulaznice za kino, bonovi za knjige).

Primjeri iz lokalnog života ili međunarodnog konteksta trebali bi se uzeti iz različitih štampanih medija koje su učenici donijeli u školu.

Čitanje novina i časopisa stoga će biti osnovni element pripreme. Bez učestvovanja u saradničkom učenju (koji se radi u malim projektnim grupama), učenici neće postići svoje ciljeve. Ovo je daljnji cilj nastave ovog projekta.

Projekat bi trebao obuhvatiti oko četiri nastavna časa. Nije svaka lekcija sama po sebi kompletna, nego sve lekcije tvore cjelinu. Unutar grupa, učenicima treba omogućiti da rade razumne planove za sebe.

U cilju održavanja izložbe za Dan dječijih prava (20. novembar), preporučljivo je započeti projekat krajem oktobra / početka novembra.

C Ključna pitanja za razmišljanje o nastavnoj cjelini 8

Iskustvo dječijih prava	Upoznavanje dječijih prava	Primjenjivanje dječijih prava
Učitelj		
Na koji se način načela dječijih prava razumijevaju u razredu i školskoj zajednici?	Koliko djeca sada znaju o dječijim pravima?	Učiti kako djelovati izvan škole: Šta su učenici naučili za svoj budući život?
Učenici shvataju učionice ali i školu kao podsticajno okruženje za učenje. Dnevne novine koriste se kao materijal za rad. Na taj način škola postaje mjesto gdje učenici mogu analizirati svoj svakodnevni život.	Učenici shvataju učionice ali i školu kao podsticajno okruženje za učenje. Dnevne novine koriste se kao materijal za rad. Na taj način škola postaje mjesto gdje učenici mogu analizirati svoj svakodnevni život.	Učeći kako prezentirati proizvod (ovdje je to plakat), učenici postaju sposobni posmatrati i prezentirati važna pitanja izvan škole.
Učenici		
Kako sam iskusio dječija prava u razredu?	Šta sam naučio o dječijim pravima?	Koju vrstu akcije sam sada sposoban poduzeti?
Iskusio sam kako su me moje kolege učenici i moj učitelj ohrabivali i podsticali. Oba načina interakcije pružaju mi podržavanje.	Postao sam svjestan kako su precizno formulisani članovi Konvencije o dječijim pravima i kako su mnogi aspekti skriveni u njima. Naučio sam ih analizirati i razmišljati o njima.	Spreman sam učestvovati u javnim raspravama o pitanjima koje razumijem. Spreman sam zagovarati svoje mišljenje o dječijim i ljudskim pravima, i isto sam spreman slušati mišljenja drugih ljudi.

Nastavni materijali

- Veliki listova papira (A2 za postere)
- Papiri u raznim bojama
- Flomasteri
- makaze
- ljepilo
- Stari časopisi i novine
- Slike i fotografije
- Tekst Konvencije o pravima djeteta
- Kartice o dječijim pravima
- Tekst Konvencije o pravima djeteta
- Kartice s pravima djeteta

D Procedura

Lekcija 1

Učiteljica predstavlja cijeli plan četiri sljedeće lekcija učenicima. Razred je trebao shvatiti da se bave temom dječjih prava, provoditi istraživanja i napokon stvoriti plakate koji pokazuju prava djece, kako bi (možda) ušli u takmičenje. Moglo bi biti pametno započeti aktiviranje prethodnog znanja učenika o pravima djeteta.

Učiteljica uručuje učenicima kopije Konvencije o pravima djeteta iz 1989. godine (vidi dodatak) od 54 člana, s time da su član 41 i 42 - najznačajniji za učenike.

Zadatak: Pročitajte cijeli tekst (možda ga dovršite za domaću zadaću). Odaberite tri člana za koje smatrate da su posebno važni.

Na popisu koji je pripremila učiteljica s članovima pod brojevima, učenici označavaju članove za koje smatraju da su posebno važni. Rezultati se broje i popis se izrađuje i reda prema najčešće odabranim članovima.

Održava se rasprava u razredu (moderira je učiteljica). Pitanja za podsticaj:

- Kako su se pojavili ti prioriteti, koji su bili motivi za njihov odabir?

- Kako ovaj odabir prioriteta odražava stvarnu situaciju djece i adolescenata ovdje?
- Možete li identifikovati osnovno načelo?
- Koji su elementi izostavljeni?

Lekcije 2 i 3

Učenici bi trebali raditi u grupama od tri učenika. Učiteljica je mogla formirati te grupe:

- odabir slučajnim odabirom (npr. brojenjem 1 - 2 - 3);
- omogućavanje odabira učenika, iako treba uzeti u obzir razrednu dinamiku i uključenost;
- koristeći transparentne kriterije koje odredi učiteljica.

Učenici daju ime grupi i dijele tri zadatka. Svaka grupa treba menadžera vremena, menadžera materijala i koordinatora.

Zapisuju za šta je svaki član grupe odgovoran na vrhu A2 listova papira. Ovi se listovi za planiranje zatim okače u razredu.

Kasnije će ih grupe koristiti za dokumentiranje koraka koje su poduzeli kako bi dovršili svoj rad.

U međuvremenu, učiteljica je skinula listu s deset najčešće odabranih članaka i položila ih na sto s licem prema dolje. Grupa koordinatora sada će slučajno odabrati član iz Konvencije.

Sada dobijaju opis zadatka (vidi dolje):

Zadatak

Svaka grupa priprema plakat s pravom djeteta. Plakat će se sastojati od sljedećeg:

- naslov prava djeteta,
- tekst člana iz Konvencije o pravima djeteta,
- slika koja simbolizira pravo,
- tekst (članak, priča, izvještaj) pronađen i preuzet iz novina, časopisa ili interneta, koji se odnosi na ovo pravo. Tekst bi trebao biti primjer incidenta u kojem je povrijeđeno ili odbranjeno određeno pravo. Učiteljica može pomoći i dati vam savjete o tome kako pretražiti moguće izvore!

Nakon završetka plakata - i ako ima dovoljno vremena - grupa će odabrati drugi član od preostalih i izrađivati drugi plakat na isti način.

Grupe proučavaju svoj zadatak i odlučuju o tome ko je za šta odgovoran (prema prethodno zapisanim zaduženjima).

Za sada (lekcija 2) postavili su listu potrebnih materijala i zabilježili sva pitanja koja su se mogla pojaviti, odlučili o svom planu djelovanja i postavili vremenski raspored.

Važne stavke: Šta treba učiniti? Šta se mora prikupiti? Postoje li stvari koje članovi grupe mogu donijeti iz kuće? Gdje će se materijal pohraniti?

Važno je da učiteljica provjerava svaku grupu prema završetku lekcije kako bi vidjela jesu li posao i zadaće optimalno podijeljeni među članovima grupe.

Kratak dijalog o sljedećim pitanjima može biti koristan: Gdje smo u našem radu? Gdje nam treba pomoć? Je li u redu raspodjela zadataka unutar grupe? Je li svakome jasno što treba tražiti i / ili prikupljati kod kuće?

Zatim (kao zadaće između lekcija 2 i 3, kao i tokom lekcije 3) djeca rade osvrst na svoje istraživanje (slike i tekst) i pronalaze stvari koje predstavljaju glavne izazove za koje im je potrebna podrška učiteljice.

U lekciji 3, učenici donose sva istraživanja i stvari koje su prikupili u školu. Još jedna važna tačka u lekciji 3 je dizajn i izrada plakata, koji bi trebao biti napravljen da izgleda privlačno. Učiteljicu mogu pitati za savjete za ovaj zadatak.

Pojašnjenje logistike izložbe: gdje se treba održati i kada (možda u javnoj zgradi)? Tko će sudjelovati (samo naš razred, ili projekt predložimo razredu partneru)? Tko će otvoriti svečanost? Tko će biti pozvan na svečanost otvaranja? Treba li biti dodjela nagrada za najbolji plakat? Tko će biti članovi žirija?

Lekcija 4

Prezentacija gotovih plakata u razredu, popraćena raspravom.

Pojašnjenje pitanja vezanih za izložbu (ako je planirano).

Pregled rada na ovom projektu (distribucija zadataka, problemi s istraživanjem i prikupljanjem informacija, šta je bilo korisno / korisno savjetovanje, dobra / loša iskustva, dinamika grupe itd.).

Zaključno razmatranje teme prava djece: Šta smo postigli kako bismo mogli poboljšati situaciju? Šta se još može učiniti? Koji konkretni koraci mogu biti poduzeti? Kada je potrebno učestvovanje vlasti?